

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10.801
Tarih : 04.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün Tüm Kadınlar İçin Resmi Tatil İlan Edilmesine Dair
Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 04.03.2025

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırat Eşitliği
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 5-3-2025	Esas No: 2/2967

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LTĐİ
05 Mart 2025
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
05 Mart 2025
No: 1593185

8 Mart, Dünya Kadınlar Günü olarak kutlanan uluslararası bir gündür. Kökeni, 1857 yılında ABD’de tekstil işçisi kadınların daha iyi çalışma koşulları talebiyle gerçekleştirdiği greve ve 1910’da Kopenhag’da düzenlenen 2. Enternasyonal Sosyalist Kadınlar Konferansı’nda Clara Zetkin’in önerisiyle resmileşen bir dayanışma gününe dayanır. 1977’de Birleşmiş Milletler tarafından resmen kabul edilen 8 Mart, kadınların ekonomik, sosyal, kültürel ve politik haklarını savundukları, eşitlik mücadelesini vurguladıkları bir gün olarak dünya genelinde anılmaktadır.

8 Mart, kadınların tarihsel mücadelelerini hatırlatmanın yanı sıra, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın emeği, şiddete karşı mücadele ve hak taleplerini görünür kılma açısından önemli bir araçtır. Bu tarih, sadece bir kutlama günü değil, kadınların emeğinin, hak ve özgürlük taleplerinin simgesidir.

Tarih boyunca kadınlar, hem üretim alanlarında hem de ev içinde, görünmez kılınan bir emekle toplumsal düzenin devamını sağlamışlardır. Kapitalist sistemde kadın emeği, sıklıkla düşük ücretli, güvencesiz, kırılgan ve değersizleştirilen bir konumda tutulmaktadır. Ayrıca, kadınlar ev içindeki bakım emeğiyle, ücretsiz bir şekilde toplumun yeniden üretiminde kritik bir rol üstlenmek zorunda bırakılmakta, ancak bu emeğin karşılığı ne ekonomik ne de toplumsal anlamda yeterince tanınmamaktadır.

Patriyarkal sistem, kadınları tarih boyunca kamusal alandan dışlamış, onların toplumsal ve siyasi katılımını sınırlandırmıştır. 8 Mart, kadınların sokakları, meydanları ve kamusal alanları kendi sesleriyle doldurdukları bir gündür. Ancak, iş yerlerinde çalışmak zorunda bırakılan ya da ücretsiz emek yükü nedeniyle dışarı çıkamayan kadınlar, bu mücadelenin en ön safında yer alamamaktadır. 8 Mart’ın resmi tatil olması, kadın emeğinin görünürlüğüyle birlikte, kadınların toplumsal, siyasal, ekonomik, akademik yani yaşamın tüm alanlarında verdiği eşitlik ve özgürlük mücadelesinin tanınmasının resmi olarak kabul edilmesi açısından sembolik ve politik bir anlam taşımaktadır.

Resmi tatil ilan edilen ülkelerde, kadınlar bu günü eylemler, mitingler, forumlar ve dayanışma etkinlikleriyle geçirerek toplumsal dönüşüme katkı sağlamaktadır. Türkiye gibi toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin derin olduğu ülkelerde, 8 Mart’ın tatil olması,

kadınların örgütlü mücadeleye katılımını artıracak, özgür kadın hareketinin ve feminist hareketin daha geniş kesimlere yayılmasına katkı sunacaktır.

Kadına yönelik şiddet, erkek egemen sistemin en görünür ve yıkıcı sonuçlarından biridir. Kadın cinayetleri, cinsel şiddet, ev içi şiddet, iş yerinde mobbing gibi çeşitli biçimlerde kendini gösteren bu yapısal sorun, devletlerin etkin politikalar üretmesini zorunlu kılmaktadır. 8 Mart'ın resmi tatil olması, devletlerin toplumsal cinsiyet eşitliğini önceliklendirdiğini, kadınların özgürlüğünü ve güvenliğini sağlamak için sorumluluk aldığını gösteren önemli bir adım olacaktır. Aynı zamanda, bu günün tatil ilan edilmesi, kadınların maruz bırakıldıkları şiddete karşı daha güçlü bir şekilde ses çıkarabilmelerini ve dayanışma ağlarını genişletebilmelerini sağlayacaktır.

Bugün birçok ülkede 8 Mart, resmi tatil olarak kabul edilmektedir. Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Nepal, Vietnam gibi ülkeler, bu günü kadınların mücadelesini tanımak adına tatil ilan etmiştir. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin görece daha iyi olduğu ülkelerde de, kadınların çeşitli alanlarda yürüttükleri mücadelenin gücüyle 8 Mart haftası boyunca kitlesel grevler ve eylemler örgütlenmekte, kadınların emeği ve hakları için kolektif bir ses yükseltilmesi amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Türkiye gibi toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin derin olduğu bir ülkede, 8 Mart'ın resmi tatil ilan edilmesi, küresel kadın mücadelesiyle ortak bir dayanışma zeminde buluşmak açısından kritik bir adımdır.

8 Mart, kadınların yalnızca ekonomik haklarını değil, aynı zamanda siyasi ve toplumsal özgürlüklerini ve haklarını savundukları bir gündür. Feminist mücadele, yalnızca iş yerinde eşit ücret veya kadınların çalışma hayatına katılımıyla sınırlı değildir; aynı zamanda şiddetsiz bir yaşam, toplumsal rollerin dönüşümü ve patriyarkal yapının çözülmesini de hedefler. 8 Mart'ın resmi tatil olması, kadın mücadelesinin kurumsal düzeyde tanınmasını ve kadınların tarihsel olarak gasp edilen haklarının geri alınmasını simgeleyecektir. Bu, yalnızca bir izin günü değil, eşit, özgür, adil ve şiddetsiz bir toplum inşası için atılacak önemli bir adımdır.

8 Mart'ın resmi tatil olması, kadınların emeğinin ve mücadelesinin tanınmasını sağlayacak, kadın özgürlüğü mücadelesinin ve feminist hareketin görünürlüğünü artıracak ve kadınların örgütlü eylemlere ve etkinliklere katılımını kolaylaştıracak,

kurumlarda bu kapsamda faaliyetler yürütülmesinin önünü açacaktır. 8 Mart'ın tatil ilan edilmesi, kadınların tarih boyunca karşı karşıya kaldıkları eşitsizlikleri gidermek için devletlerin somut adımlar atmasının bir başlangıcı olacaktır.

Kadınların eşit, özgür, adil ve şiddetsiz bir dünyada yaşayabilmesi için 8 Mart'ın hak ettiği anlam ve değeri görmesi gerekmektedir. Feminist bir gelecek inşa etmek için bir başlangıç olarak 8 Mart'ın resmi tatil ilan edilmesi bir zorunluluktur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, Kanunun amacı ve kapsamı düzenlenmektedir. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, kadınların toplumsal hayata eşit katılımı ve hak mücadelesinin sembolü olan uluslararası bir gündür. Birçok ülkede resmî olarak tanınan bu gün, kadınların ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal alanlarda karşılaştıkları eşitsizliklere dikkat çekmek açısından önem arz etmektedir. Bu düzenleme ile 8 Mart tarihinin tüm kadınlar için resmi tatil ilan edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, Teklifte kullanılan bazı kavramların tanımı yapılmaktadır. Kanunun uygulanabilirliği açısından “kadın” ve “resmi tatil” kavramları açıkça tanımlanmıştır. Kadın kavramı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan veya Türkiye’de çalışan ve ikamet eden tüm kadınları kapsayacak şekilde geniş tutulmuştur. Bu sayede yabancı uyruklu olup Türkiye’de çalışan kadınlar da bu haktan yararlanabilecektir. “Resmi tatil” kavramı ise 8 Mart tarihinde kadın çalışanların ücretli izinli olmasını sağlayacak şekilde tanımlanmıştır.

MADDE 3- Bu maddeyle, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nün, Türkiye’de yaşayan ve çalışan tüm kadınlar için resmi tatil olarak kabul edilmesi düzenlenmiştir. Kadınların bu günde dinlenme, etkinliklerine katılma, mücadeleyi ve dayanışmayı güçlendirme hakları güvence altına alınmaktadır.

- **Birinci fıkra** ile 8 Mart’ın tüm kadınlar için resmi tatil olarak ilan edilmesi hüküm altına alınmaktadır.
- **İkinci fıkra** ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan kadınların idari izinli sayılması öngörülmektedir. Böylece kamu çalışanı kadınlar, resmi bir düzenlemeyle tatil hakkına kavuşacaktır.
- **Üçüncü fıkra** ile özel sektörde çalışan kadınların da ücretli izinli sayılması düzenlenmiştir. Böylece işverenlerin, kadın çalışanlara tatil nedeniyle herhangi bir mağduriyet yaşatmaması güvence altına alınmaktadır.

- **Dördüncü fıkra** ile kadınların 8 Mart günü tatil nedeniyle ücret ve sosyal hak kaybına uğramamaları hüküm altına alınmıştır. Böylece bu hakkın uygulanabilirliği güçlendirilmiştir.

MADDE 4- Bu madde ile 8 Mart'ın resmi tatil olarak düzenlenmesinin mevcut mevzuatla uyumlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır. 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'a ek olarak, çalışma hayatına ilişkin diğer yasal düzenlemelerle de uyumlu hale getirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 5- Yürürlük Maddesidir.

MADDE 6- Yürütme Maddesidir.

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ'NÜN TÜM KADINLAR İÇİN RESMİ TATİL İLAN EDİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Kanunun amacı, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün tüm kadınlar için resmi tatil ilan edilmesine ilişkin düzenlemeleri belirlemektir.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kanunda geçen;

- a) **Kadın:** Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan veya Türkiye'de çalışan ve ikamet eden kadınları,
 - b) **Resmi Tatil:** 8 Mart tarihinde kamu ve özel sektörde çalışan kadınlara ücretli izin verilmesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Resmi Tatil Düzenlemesi

Madde 3- (1) 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan ve çalışan tüm kadınlar için **resmi tatil günü** ilan edilmiştir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan kadınlar, 8 Mart tarihinde **idari izinli** sayılır.

(3) Özel sektörde çalışan kadınlar, 8 Mart tarihinde **ücretli izinli** sayılır.

(4) 8 Mart günü tatil nedeniyle işinden ayrı kalan kadınların ücret ve sosyal hakları **kesintiye uğratılamaz**.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mevzuatla Uyum

Madde 4- Bu Kanun hükümleri, 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ve diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uygulanır.

Yürürlük

Madde 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.